

Sturefors Eldistribution AB
590 55 STUREFORS

Fastställande av slutlig intäktsram för tillsynsperioden 2012–2015

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) ändrar den tidigare beslutade intäktsramen och fastställer intäktsramen för Sturefors Eldistribution AB, 556528-1754, avseende redovisningsenheten REL00177 för perioden 2012–2015 till

1 024 tkr för år 2012,

821 tkr för år 2013,

874 tkr för år 2014 och

820 tkr för år 2015 i respektive års prisnivå, enligt bilaga 1.

1 Beskrivning av ärendet

1.1 Bakgrund

Sturefors Eldistribution (företaget) ansökte inför tillsynsperioden 2012–2015 om att intäktsramen skulle fastställas till 3 347 tkr för redovisningsenheten REL00177. Ei fastställde intäktsramen till 3 347 tkr i 2010 års prisnivå, dnr 2011-101889. Företaget överklagade inte beslutet som därmed har vunnit laga kraft.

Företaget har inte begärt omprövning av beslutet enligt 5 kap. 15 § ellagen (1997:857) och har heller inte ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 5 kap. 12 § ellagen.

Den 28 oktober 2016 informerade Ei företaget om att Ei avsåg att meddela beslut om omprövning av intäktsramen för tillsynsperioden 2012-2015 vid en senare tidpunkt än den 31 oktober 2016.

1.2 Redovisning av uppgifter

Företaget har inte lämnat in uppgifter om vilka faktiska investeringar och utrangeringar som har skett samt vilka löpande opåverkbara kostnader som företaget har haft under

tillsynsperioden. Uppgifterna skulle ha lämnats den 31 mars 2016 enligt Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften).

Ei beslutade den 25 april 2016 att förelägga företaget med ett löpande vite att omedelbart redovisa det faktiska utfallet under perioden. Företaget överklagade föreläggandet till Förvaltningsrätten i Linköping. I dom den 20 juni 2016 beslutade Förvaltningsrätten i Linköping att Ei hade haft rätt att förelägga företaget med vite att lämna de begärda uppgifterna, mål nr 3649-16. Förvaltningsrätten har därefter bifallit Ei:s ansökan om utdömmande av vite den 17 oktober och den 30 november 2016.

Den 1 december 2016 begärde Ei återigen att företaget skulle rapportera in uppgifterna senast den 8 december 2016. Ei informerade även om att Ei därefter kommer att fatta beslut på befintligt underlag. Den 12 december 2016 lämnade företaget in uppgifter men inte i enlighet med de anvisningar som följer av rapporteringsföreskriften. Det framgår inte heller av uppgifterna vilka anläggningskategorier som nettoinvesteringarna hör till och värderingsmetoderna behöver utredas.

Företaget har lämnat in uppgifter för att Ei ska kunna fastställa den faktiska kvaliteten i nätverksamheten under perioden 2012–2015 och beräkna en kvalitetsjustering utifrån antal oaviserade och aviserade avbrott samt avbrottstiden i minuter.

2 Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

2.1 Ellagen

Intäktsramen är de samlade intäkter som en nätkoncessionshavare högst får uppbära från nätverksamheten under en tillsynsperiod. En tillsynsperiod ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod (1 kap. 5 a § och 5 kap. 4 §).

Intäktsramen ska täcka skäliga kostnader för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas). Skäliga kostnader för att bedriva nätverksamheten är kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en nätverksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som nätkoncessionshavaren använder för att bedriva nätverksamheten. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden. En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen om det skulle vara oskäligt mot koncessionshavaren att bortse från tillgången (5 kap. 6, 8 och 9 §§).

Ei ska även ta hänsyn till kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten. Ei ska bara beakta de avbrott som inte medför skadeståndsskyldighet för nätkoncessionshavaren eller ger rätt till avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen. Ei:s bedömning kan medföra en ökning eller minskning av vad som anses vara en rimlig avkastning på kapitalbasen (5 kap. 7 §).

En nätkoncessionshavare får inom fyra månader efter tillsynsperiodens slut ansöka hos Ei om att intäktsramen för perioden ska ökas. Ei ska handlägga ansökan skyndsamt (5 kap. 12 §).

Ei ska ompröva den fastställda intäktsramen efter tillsynsperiodens slut om det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelsen inte är ringa. Om det inte finns särskilda hinder, ska Ei meddela sitt beslut senast tio månader efter tillsynsperiodens slut. Om Ei avser att meddela beslut vid en senare tidpunkt ska nätkoncessionshavaren underrättas om det. Ei får inte meddela ett omprövningsbeslut som är till nackdel för nätkoncessionshavaren om en underrättelse inte har skett inom den nämnda tiden (5 kap. 13 §).

Vid omprövning enligt 12 eller 13 §§ ska Ei kontrollera om de antaganden som har legat till grund för beslutet om fastställande av intäktsram överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden. Vid bedömningen ska myndigheten tillämpa 6–9 §§ och utgå från de uppgifter och metoder som myndigheten har använt för att fastställa intäktsramen och som framgår av beslutet om fastställande (5 kap. 14 §).

Om en allmän förvaltningsdomstol har ändrat ett beslut om intäktsram för en nätkoncessionshavare och grunden för ändring av det beslutet är tillämplig även för en annan nätkoncessionshavare, ska Ei, om den senare nätkoncessionshavaren begär det, ompröva det beslut om intäktsram som gäller för denne. En ansökan om omprövning ska ha kommit in till Ei inom tre månader efter det att domstolens avgörande har vunnit laga kraft (5 kap. 15 §).

2.2 Intäktsramsförordningen

I förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag (intäktsramsförordningen) finns närmare bestämmelser om vad som avses med anläggningstillgångar (3 §), vilka tillgångar som ingår i kapitalbasen (5 §) och värdering av anläggningstillgångar (6–8 §§). Vidare finns bestämmelser om hur kapitalbasen ska beräknas vid förändring i prisläget (9 §) och vilka uppgifter nätkoncessionshavaren löpande ska dokumentera om de anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen (15 §).

2.3 Rapporteringsföreskriften

I Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften) finns kompletterande bestämmelser. Nätkoncessionshavaren ska lämna en elektronisk rapportering genom det IT-system som Ei tillhandahåller via webbplatsen eller på det sätt som myndigheten anvisar (3 kap. 4 §).

Nätkoncessionshavaren ska senast den 31 mars året efter tillsynsperiodens slut redovisa det faktiska utfallet per kalenderår under tillsynsperioden avseende de uppgifter som har redovisats enligt 5 kap. samt de samlade intäkterna i nätverksamheten (7 kap. 1 §). Vidare anges hur redovisning av tillgångar i kapitalbasen, kostnader i nätverksamheten och intäkter i verksamheten ska ske (7 kap. 2–5 §§).

2.4 Kvalitetsregleringsföreskriften

Vid fastställande av den slutliga intäktsramen ska Ei tillämpa Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten vid fastställande av intäktsram (kvalitetsregleringsföreskriften).

I föreskriften anges bland annat att kvaliteten i en redovisningsenhets sätt att bedriva nätverksamhet beräknas som en kvalitetskostnad. Kvalitetskostnaden beräknas utifrån antal oaviserade och aviserade avbrott samt avbrottstiden i minuter och motsvaras av de samlade avbrottskostnaderna under tillsynsperioden enligt 5 kap. 1 eller 5 §§ (3 kap. 1 §). I föreskriften anges även hur avbrottskostnaden ska beräknas vid bedömningen efter tillsynsperioden (5 kap. 1–11 §§).

3 Ei:s motivering till beslutet

3.1 Sammanfattande beräkning av intäktsramen

Ei har beräknat en slutlig intäktsram till 1 024 tkr för år 2012, 821 tkr för år 2013, 874 tkr för år 2014 och 820 tkr för år 2015, se tabell 1 nedan. Intäktsramen fastställs i respektive års prisnivå.

Tabell 1 Beräknad slutlig intäktsram för tillsynsperioden 2012–2015 (tkr)

Kostnader i intäktsramen	Beståndsdelar	Prisnivå	2012	2013	2014	2015
Kapitalkostnader	Efter reducering	2012, 2013, 2014 och 2015	217	226	169	229
Löpande kostnader	Beståndsdelar	Prisnivå	2012	2013	2014	2015
Påverkbara kostnader	1/3 av påverkbara kostnader 2012-2015	2012, 2013, 2014 och 2015	199	198	200	202
	2/3 av påverkbara kostnader 2006-2009	2006, 2007, 2008 och 2009	347	331	432	329
	Uppräkningsfaktorer, faktorprisindex för elnätsföretag avseende påverkbara kostnader (från 2006 till 2012, från 2007 till 2013, från 2008 till 2014 och från 2009 till 2015)		1,2045	1,1630	1,1474	1,1327
	2/3 av påverkbara kostnader 2006-2009	2012, 2013, 2014 och 2015	418	385	496	373
	Summa påverkbara kostnader 2012-2015	2012, 2013, 2014 och 2015	616	584	696	575
Opåverkbara kostnader	Beståndsdelar	Prisnivå	2012	2013	2014	2015
	1/3 av opåverkbara kostnader 2012-2015	2012, 2013, 2014 och 2015	21	19	19	18
	2/3 av opåverkbara kostnader 2006-2009	2006, 2007, 2008 och 2009	154	0	0	0
	Uppräkningsfaktorer, faktorprisindex för elnätsföretag avseende opåverkbara kostnader (från 2006 till 2012, från 2007 till 2013, från 2008 till 2014 och från 2009 till 2015)		1,2179	0,9778	1,0114	0,8300
	2/3 av opåverkbara kostnader 2006-2009	2012, 2013, 2014 och 2015	188	0	0	0
Summa opåverkbara kostnader 2012-2015	2012, 2013, 2014 och 2015	208	19	19	18	
Beräknad intäktsram före kvalitetsjustering		Prisnivå	2012	2013	2014	2015
		2012, 2013, 2014 och 2015	1 042	829	885	822
Kvalitetsjustering för åren	Förklaring		2012	2013	2014	2015
Begränsning	Max/min 3 % av årlig beräknad intäktsram, absolutvärde		31	25	27	25
Kvalitetsjustering	Utan begränsning, i respektive års prisnivå		-18	-8	-10	-2
Kvalitetsjustering	Hänsyn tagen till eventuell begränsning		-18	-8	-10	-2
Beräknad slutlig intäktsram efter kvalitetsjustering		Prisnivå	2012	2013	2014	2015
		2012, 2013, 2014 och 2015	1 024	821	874	820

3.2 Utgångspunkter för fastställande av slutlig intäktsram

Företaget har inte ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 5 kap. 12 § ellagen. Den aktuella prövningen omfattar därför endast frågorna om intäktsramen ska sänkas enligt 5 kap. 13 § ellagen och kvaliteten i företagets sätt att bedriva nätverksamhet enligt 5 kap. 7 § ellagen. När Ei bedömer om intäktsramen ska sänkas enligt 5 kap. 13 § ellagen

behöver Ei uppgifter från företaget. Det har dock varit svårt att få in de begärda uppgifterna från företaget under året och de uppgifter som har kommit in till Ei behöver kompletteras och granskas för att Ei ska kunna lägga dem till grund när Ei ska fastställa en intäktsram. Uppgifterna har inte heller lämnats in enligt rapporteringsföreskriften eller de anvisningar som Ei har lämnat. Mot bakgrund av de svårigheter som varit att få kontakt med företaget och få in korrekta uppgifter, trots utdömda viten, gör Ei bedömningen att det i princip är utsiktslöst att inom en relativt snar framtid få in korrekta uppgifter i enlighet med rapporteringsföreskriften. Ei anser därför inte att det finns någon anledning att avvakta med att fatta beslut om en slutlig intäktsram för företaget. Ei gör därför prövningen enligt 5 kap. 13 § ellagen utifrån befintligt underlag.

I samband med att den slutliga intäktsramen fastställs sker också en indexering. Hur intäktsramen fastställs beskrivs närmare nedan.

3.3 Hantering av prisnivåer

Det ursprungliga beslutet om intäktsram fastställdes med ett belopp för hela tillsynsperioden om fyra år. Beslutet fastställdes i 2010 års prisnivå. Av beslutet framgår det att intäktsramen efter tillsynsperioden ska justeras för vart och ett av åren med olika index.

I detta beslut fastställer Ei den slutliga intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015 i respektive års prisnivå. Vid indexering av kapitalbasen används faktorprisindex (FPI) för byggnader i enlighet med vad som anges i intäktsramsförordningen och vid indexering av påverkbara kostnader används FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende påverkbara kostnader i enlighet med vad som framgår av det ursprungliga beslutet. Vid indexering av de opåverkbara kostnaderna används FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende opåverkbara kostnader, se bilagorna 2 och 3. Ei:s närmare överväganden avseende prisnivåer framgår av bilaga 4.

3.4 Fastställande av slutlig intäktsram efter tillsynsperiodens slut

Efter tillsynsperiodens slut ska Ei ompröva en intäktsram om företaget har ansökt om att intäktsramen ska öka eller om Ei anser att intäktsramen ska minska (5 kap. 12–13 §§ ellagen). Ei ska minska intäktsramen om det finns skäl att anta att den fastställda intäktsramen – som utgår ifrån prognoser för investeringar, utrangeringar och opåverkbara kostnader – är högre än den intäktsram som är beräknad med faktiskt utfall och skillnaden är mer än ringa. Vid dessa omprövningar ska faktiskt utfall användas enligt 5 kap. 14 § ellagen.

Företaget har inte lämnat in de begärda uppgifterna för avstämning av intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015 i enlighet med rapporteringsföreskriften. Ei gör därför prövningen av om en omprövning ska ske enligt 5 kap. 13 § ellagen utifrån befintligt underlag. Det innebär att uppgifter om investeringar och utrangeringar är hämtade från den särskilda rapporten i årsrapporten som lämnades för år 2014. Vidare är de opåverkbara kostnaderna för år 2015 beräknade utifrån ett medelvärde av värdena i årsrapporterna för åren 2012, 2013 och 2014.

Jämförelsen visar att den senast fastställda intäktsramen blir lägre än den intäktsram som är beräknad utifrån befintligt underlag. Ei kommer därför inte att ompröva intäktsramen enligt 5 kap. 13 § ellagen. Till följd av detta fastställer Ei den slutliga intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015 utifrån de uppgifter som låg till grund för den ursprungliga fastställda intäktsramen, det vill säga de prognostiserade uppgifterna om investeringar, utrangeringar och opåverkbara kostnader.

Inför tillsynsperioden ansökte företaget om en intäktsram med ett belopp som avsåg hela tillsynsperioden 2012–2015 i 2010 års prisnivå. I det senaste beslutet har Ei fastställt intäktsramen till företagets ansökta belopp vilket är lägre än Ei:s beräkning enligt schablonmetoden med övergångsmetod. Ei måste därför vid avstämningen både ta hänsyn till att företaget inte har ansökt om en ökning av intäktsramen och beakta att intäktsramen är fastställd med ett lägre belopp än vad schablonmetoden med övergångsmetod ger. Vid beräkningen tar Ei även hänsyn till att intäktsramen ska fastställas i fyra olika års prisnivåer.

Inledningsvis beräknar Ei skillnaden i procent mellan den ansökta intäktsramen och den intäktsram som beräknas med schablonmetoden med övergångsmetod utifrån de prognoser som låg till grund för det ursprungliga beslutet. Jämförelsen görs i 2010 års prisnivå. Därefter reduceras de årliga beräknade intäktsramarna utifrån prognoser med den framräknade skillnaden. Ei bedömer att det inte skulle vara rimligt att minska de löpande påverkbara kostnaderna som fastställs utifrån historiska kostnader eller att minska de opåverkbara kostnaderna. Detta innebär att Ei endast minskar kapitalkostnaderna, som annars skulle beräknas enligt schablonmetoden med övergångsmetod, för att hantera prisnivåer för olika kostnadslag. Beräkningen framgår av bilaga 1.

Vid fastställandet har Ei indexerat uppgifterna till respektive års prisnivå, se bilagorna 2–4. Dessutom har Ei beaktat kvaliteten i företagets sätt att bedriva nätverksamhet, se bilaga 5.

Företaget har inte överklagat det ursprungliga beslutet om fastställande av intäktsram. Företaget har inte heller begärt omprövning av beslutet enligt 5 kap. 12 eller 15 §§ ellagen. De metoder och uppgifter som Ei använder är därför de som framgår av det ursprungliga beslutet av intäktsram.

Utifrån dessa förutsättningar fastställer Ei den slutliga intäktsramen enligt följande.

3.4.1 Bedömning av kapitalkostnader

Kapitalkostnad är kostnad för att använda kapital, i form av exempelvis elledningar och nätstationer (kapitalbas). Avkastningen beräknas med en real kalkylränta före skatt. Kapitalkostnaden ska efter Ei:s bedömning av kvaliteten i nätverksamheten justeras med en kvalitetskostnad genom ett tillägg eller avdrag.

3.4.1.1 Kapitalbas

Kapitalkostnaderna fastställs utifrån företagets kapitalbas den 31 december 2010 samt företagets prognoser om investeringar och utrangeringar enligt det ursprungliga beslutet om fastställande av intäktsram, beräkningen framgår av bilaga 1.

3.4.1.2 Kalkylränta

Kalkylräntan har inte förändrats. Vid fastställandet ska därför en kalkylränta om 5,2 procent användas.

3.4.1.3 Kvaliteten i nätverksamheten

Att kvaliteten i nätverksamheten ska beaktas följer av 5 kap. 7 § ellagen. I det ursprungliga beslutet om intäktsram för perioden 2012–2015 har en beräknad normnivå på kvaliteten fastställts för de kvalitetsindikatorer som anges i kvalitetsregleringsföreskriften. Av beslutet följer att efter tillsynsperiodens slut ska den faktiska kvaliteten i nätverksamheten jämföras med normnivån. Om den faktiska kvaliteten avviker från normnivån ska intäktsramen justeras.

Företaget har lämnat in uppgifter för att Ei ska kunna fastställa den faktiska kvaliteten i nätverksamheten för perioden 2012–2015. Intäktsramen ska därför justeras med en kvalitetskostnad utifrån den faktiska kvaliteten. Kvalitetskostnaden för hela perioden är summan av de årliga avbrottskostnaderna och ska enligt föreskriften utgöra ett tillägg eller avdrag på kapitalkostnaden.

Ei har utifrån de uppgifter som företaget har rapporterat fastställt den faktiska kvaliteten i nätverksamheten under tillsynsperioden. Ei har beräknat en avbrottskostnad för respektive år för de kvalitetsindikatorer som anges i kvalitetsregleringsföreskriften genom att jämföra den faktiska kvaliteten med den normnivå som beräknats i tidigare beslut. Kvalitetsjusteringen för respektive år framgår av tabell 1 och beräkningen framgår av bilaga 5.

3.4.1.4 Beräkning av kapitalkostnader

Metoden för beräkning av kapitalkostnader har inte förändrats. Detta innebär att kapitalkostnader ska beräknas med real annuitet enligt schablonmetoden med övergångsmetod. Kapitalkostnaderna framgår av bilaga 1.

3.4.2 Bedömning av påverkbara kostnader

Metoden för beräkning av påverkbara kostnader har inte förändrats. De påverkbara kostnaderna fastställs utifrån en historisk referensperiod för åren 2006–2009. Kostnaderna ska indexeras med FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende påverkbara kostnader, se avsnitt 3.3. Ett avdrag för effektiviseringskrav om 1 procent ska göras i enlighet med det ursprungliga beslutet.

Ei har beräknat de påverkbara kostnaderna efter indexering och effektiviseringskrav. Summan av de påverkbara kostnaderna under respektive år i tillsynsperioden framgår av tabell 1, se även bilaga 1.

3.4.3 Bedömning av opåverkbara kostnader

Metoden för beräkning av opåverkbara kostnader har inte förändrats. Ei fastställer de opåverkbara kostnaderna enligt bilaga 1. Kostnaderna indexeras till respektive års prisnivå med FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende opåverkbara kostnader, se avsnitt 3.3 och bilaga 4. Summan av de opåverkbara kostnaderna under respektive år i tillsynsperioden framgår av tabell 1, se även bilaga 1.

4 Upplysning om omprövning till följd av avvikelse från intäktsramen

Om en nätkoncessionshavares samlade intäkter från nätverksamheten under tillsynsperioden har avvikit från den slutligen fastställda intäktsramen, ska det belopp med vilket intäkterna överstigit eller understigit intäktsramen minska respektive öka ramen för den påföljande tillsynsperioden (5 kap. 20 § ellagen). Ei ska således bedöma om de samlade intäkterna i företags nätverksamhet för tillsynsperioden har avvikit från ramen. Denna bedömning kan resultera i en ändring av intäktsramen för tillsynsperioden 2016–2019 och behandlas inte närmare här.

Hur man överklagar

Se bilaga 6, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även juristen Mona Karlsson, analytikern Semira Pandur och analytikern Anna Öhlund, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Anna Öhlund

Bilagor till beslutet

- 1 Beräknad intäktsram avseende tillsynsperioden 2012–2015
- 2 Faktorprisindex för byggnader
- 3 Faktorprisindex för elnätsföretag – lokalnät
- 4 Hantering av prisnivåer för tillsynsperioden 2012–2015
- 5 Bedömning av kvaliteten i nätverksamheten för tillsynsperioden 2012–2015
- 6 Så här gör du för att överklaga beslutet